

رابطه انزوای اجتماعی و سرمایه فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر دلفان^۱

مهناز فتحی یارعلی^۱، رضا حیدری فرد^۲، سجاد طاهر زاده قهفرخی^۳

^۱ دانش آموخته کارشناسی ارشد روان شناسی تربیتی، گروه علوم تربیتی و روان شناسی، مؤسسه آموزش عالی باختر ایلام

^۲ استادیار و عضو هیئت علمی گروه علوم تربیتی و روان شناسی، دانشکده علوم انسانی، مؤسسه آموزش عالی باختر ایلام (نویسنده مسئول)

^۳ استادیار و عضو هیئت علمی گروه علوم تربیتی و روان شناسی، دانشکده علوم انسانی، مؤسسه آموزش عالی باختر ایلام

چکیده

هدف از مطالعه حاضر، تبیین رابطه انزوای اجتماعی و سرمایه فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان بود. پژوهش حاضر بر مبنای هدف جزء پژوهش های کاربردی و به لحاظ شیوه اجرا در زمره پژوهش های توصیفی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ به تعداد ۱۳۸۳ نفر بود که با استفاده از جدول کرجسی و مورگان (۱۹۷۰) و با احتساب ده درصد بیشتر، تعداد ۳۲۲ نفر به عنوان نمونه بر اساس شیوه نمونه گیری تصادفی ساده تعیین گردید. داده ها از طریق روش های آمار توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه گام به گام) با کمک نرم افزار SPSS نسخه ۲۵ مورد تحلیل قرار گرفت. ابزار اندازه گیری داده ها مقیاسهای استاندارد ارتکاب به خشونت ادلسون و همکاران (۲۰۰۷)، انزوای اجتماعی چلپی و امیر کافی (۱۳۸۳) و سرمایه فرهنگی بوردیو (۱۹۹۰) بود. یافته های توصیفی نشان داد که میزان ارتکاب به خشونت و انزوای اجتماعی در دانش آموزان در سطح پایین تر از متوسط و میزان سرمایه فرهنگی دانش آموزان در سطح بالاتر از متوسط قرار دارد. نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون نیز نشان داد که در سطح معنی داری ۰/۰۵ بین انزوای اجتماعی و سرمایه فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار وجود دارد. نتایج ضریب تعیین و رگرسیون چندگانه گام به گام نیز نشان داد که انزوای اجتماعی و سرمایه فرهنگی بر ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر به میزان ۱۰/۹ درصد تأثیر دارد و سهم همزمان مؤلفه های انزوای اجتماعی و مؤلفه های سرمایه فرهنگی بر ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به ترتیب ۹/۵ و ۲/۲ درصد است. بر اساس یافته های پژوهش، انزوای اجتماعی و سرمایه فرهنگی از تبیین کنندنده های مؤثر بر ارتکاب به خشونت در بین دانش آموزان دختر می باشد. به طوری که، عامل سرمایه فرهنگی نسبت به عامل انزوای اجتماعی در جهت عکس همدیگر بر ارتکاب به خشونت در دانش آموزان تأثیرگذار است.

واژه های کلیدی: انزوای اجتماعی، سرمایه فرهنگی، ارتکاب به خشونت

مقدمه

دانشمندان، صاحب‌نظران و دولت‌ها، حفظ و توسعه سرمایه انسانی (نیروی انسانی) را هم‌اکنون مقدم‌تر و مهم‌تر از سرمایه طبیعی (منابع معدنی، جنگل‌ها و ...) و سرمایه فیزیکی (تاسیسات و کارخانه‌ها) می‌دانند و بر آن تأکید دارند (رجبی‌پور، ۱۳۸۸: ۱۲۹). بی‌شک سرمایه انسانی در شرایطی باعث رشد و توسعه اخلاقی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی جوامع می‌شود که پدیده خشونت و جرم آن را تهدید نکند. زیرا خشونت و جرم تهدید کننده و نابودگر جدی سرمایه اجتماعی و سلامت جامعه است. یکی از مسائل نگران‌کننده فعلی که توجه بسیاری از اندیشمندان و به خصوص حقوق‌دانان و جرم‌شناسان را به خود معطوف داشته‌اند، موضوع خشونت نوجوانان و نحوه مقابله با آنها و شیوه‌های انحراف و کج‌روی آنان در جامعه می‌باشند. از آنجا که دلایل و عوامل بروز جرم در میان نوجوانان با افراد بزرگسال متفاوت هستند؛ بنابراین باید روشی متناسب با شرایط و موقعیت این افراد اتخاذ شود (زواره و عزیزی، ۱۳۹۵: ۳۴). از این رو بیش از چند دهه است که محققین به این نتیجه رسیده است که راه پیشگیری از خشونت نوجوانان نمی‌تواند متکی بر پیشگیری وضعی، پیشگیری پلیس محور، پیشگیری کنترل بیرونی و کنترل کیفری باشد، یعنی ما نباید سعی کنیم که از طریق زندان، ارباب، کیفر و مجازات مانع و وقوع جرم شویم. خشونت نوجوانان با تأثیرات منفی خود از دو جهت، یکی از مسائل اجتماعی مهم جامعه ایران محسوب می‌شود. اول، چون نوجوانان در سن بلوغ و جامعه‌پذیری هستند و امکان اصلاح و تربیت آنها وجود دارد (جلائی‌پور و حسینی‌نثار، ۱۳۸۸: ۵۰). دوم اینکه نوجوانان و جوانان، بخش مهم و پایه‌ای سرمایه انسانی هر جامعه به حساب می‌آیند که در عین حال بیشتر، از سایر گروه‌های جامعه در معرض خشونت و بزه‌دیدگی قرار دارند.

یکی از معضلاتی که والدین، اولیا مدارس مخصوصاً در مدارس پسرانه با آن درگیر هستند، خشونت در بین بچه‌ها می‌باشد که گاهی فیزیکی و برخی دیگر کلامی است. خشونت یکی از مهم‌ترین آسیب‌هایی که می‌توان سلامت روان فرد و یا حتی جامعه را به خطر بیندازد. به همین دلیل است که آموزش خشونت به وسیله ی بچه در مدرسه در مقایسه با مکان‌های دیگر از حساسیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. خشونتی که در کلاس، در بین هم‌کلاسی‌ها، بین معلم و دانش‌آموز مشاهده می‌شود یکی از موضوع‌های آزاردهنده می‌باشد. یکی از دلایل این معضلات، تماشا نمودن فیلم‌های هیجانی و خشونت‌آمیز مانند مرد آهنین، سوپر من و بتمن، مرد عنکبوتی و ... سبب بروز رفتارهای خشونتی و هیجانی در بچه‌های می‌گردد (رفیع‌پور، ۱۳۷۴: ۵۸).

این موضوع توجه ویژه والدین را لازم دارد و باید فرزندان خود را از عوامل خشونت‌آمیز دور کنند. اما این کار اصلاً ساده نیست در جامعه‌ای حتی بر روی کیف‌های مدارس آن عکس مرد عنکبوتی نقش بسته است. همین امر سبب می‌شود دانش‌آموز مکرراً این تصاویر را مشاهده کند و تمامی رفتارهای شخصیت کارتونی برایش تداعی شود. با این تفاسیر مسئله‌ی عجیبی نیست که دانش‌آموز با این گونه شخصیت‌ها هم‌زاد‌پنداری کند و به ایفای نقش آن‌ها در محیط‌های مختلف بپردازد. البته این کار می‌تواند در بین هم‌سالان که در مدارس هستند، جذاب‌تر هم باشد. رفتارهایی شامل زورگویی، باج‌گیری، تهدید، آسیب‌رساندن به هم‌کلاسی و یا وسایل مدرسه از جمله رفتارهای خشونت در دانش‌آموزان می‌باشد.

مطالعات در علوم اجتماعی عوامل بسیار ضد و نقیضی را به انزوای اجتماعی مرتبط دانسته‌اند. برای شروع، بسیاری از این مطالعات رابطه‌ای میان انزوای اجتماعی و عوامل زمینه‌ای مانند سن، جنسیت، درآمد، تحصیلات، شرایط زندگی، قومیت و محیط را بررسی نموده‌اند که چندین گروه جمعیتی را که شانس انزوا در آن‌ها بیشتر است این گونه معرفی شده است:

سالمندان، بیماران و ناتوانها، افراد کم درآمد، یا دارای سطح پایینی از تحصیلات، موقعیت اجتماعی پایین، بیکاری طولانی مدت، افراد مجرد (مخصوصاً مردها)، والدین تنها، و مهاجران (غیرغربی) (هورتولانوس و ماشیلز، ۲۰۰۶).

اهمیت و ضرورت ریشه یابی و مقابله با رفتارهای خشونت آمیز سبب شد تا به این موضوع پردازد. در سال های اخیر خبرهای بسیاری از بروز خشونت در مدارس گزارش می شود که بیشتر خشونت دانش آموزان نسبت به یکدیگر یا نسبت به معلم و بالعکس است، چه عواملی سبب بروز اینگونه رفتارها می شود؟ دانش آموزان ساعت های زیادی از روز را در مدرسه حضور دارند و به دلیل قرار گرفتن در چنین جامعه ای کوچکی از هرگونه رفتاری الگو می گیرند (قائمی، ۱۳۷۵). اما باید توجه داشت که هر نوع خشونتی که در این سنین اتفاق می افتد ناشی از مدرسه نیست و برخی از آنها منشأ درون مدرسه ای ندارند. البته این مساله که در سال های گذشته شاهد خشونت زیادی در مدارس بوده ایم، به علت رسانه ای شدن آنها است که در سطح وسیعی گسترش پیدا می کند. اکنون خانواده ها به علت آگاهی یافتن حساسیت بیشتری نسبت به فرزندان خود دارند و پیگیر امور دانش آموز خویش در مدارس هستند اما این موضوع در گذشته اینطور نبود و والدین به مسئولان آموزشی تاکید می کردند که فرزند من حرف شنوی ندارد و شما او را در مدرسه تنبیه کنید.

از طرفی، طبق نظریه هورتولانوس و ماشیلز (۲۰۰۶) راجع به انزوای اجتماعی، روابط اجتماعی بخشی ضروری در زندگی انسانی است. انسان ها موجوداتی اجتماعی هستند که به دلایل بسیاری به یکدیگر وابسته اند. آن ها به شیوه های گوناگونی در شبکه ای از افراد مرتبط و غیرمرتبط با یکدیگر قرار دارند، آن ها بخشی از اجتماع های بزرگی هستند که در آن دارای هویت می باشند. داشتن چنین ارتباطات اجتماعی متنوعی زندگی اجتماعی افراد را شکل می دهد.

از ضرورت های دیگر این پژوهش که باید توجه داشت بسیاری از رفتارهای دانش آموزان در خارج از محیط مدرسه و در خانواده و بر اثر تعامل با همسالان و رسانه های اجتماعی پدید می آید اما به دلیل آنکه انجام دادن پژوهش ها در این زمینه خیلی مورد توجه قرار نمی گیرد علل بسیاری از آسیب های اجتماعی از جمله رفتارهای خشونت آمیز در مدارس به صورت ریشه ای شناخته نشده باقی مانده است. مشکلی که شاید در آینده در روابط با بزرگسالان، سطح دوستی ها و زندگی مشترک نیز ادامه داشته باشد. همچنین واقف نبودن دانش آموزان به حقوق اجتماعی سبب شده است تا برخی معلمان ملزم به رعایت اصول رفتاری درست با نوجوانان نباشند. برخی از آموزگاران هیچ گونه آموزشی در زمینه برخورد با دانش آموزان نمی بینند و بعضی از آنها از یک طرف رفتارهای خود را به عنوان یک فرد معمولی طرح ریزی می کنند و از طرفی این حق را به خود می دهد تا با کوچک ترین رفتار دانش آموز به عملی همچون تنبیه بدنی اقدام کنند. برای مهار خشونت در مدارس باید تلاش کرد تا آن بخش از فرهنگ اجتماعی و آموزشی را که بهترین روش برای پرورش اندیشه و رفتار دانش آموز به شمار می رود، بدست آورد که این عمل به همکاری مسوولان آموزشی، خانواده ها و تشکلهای صنفی نیاز دارد تا بتوان با ابزارهایی از جنس فرهنگ به مقابله با ترویج خشونت و عوامل آن پرداخت. انجام این گونه پژوهشها می تواند در کاهش خشونت دانش آموزان مفید باشد. همچنین، با انجام این پژوهش می توان با بالا بردن سرمایه فرهنگی دانش آموزان دختر میزان خشونت را پایین آورد و در مقابل اگر معلمان از این امر چشم پوشی کنند دانش آموزان می توانند میزان ارتکاب آنها به خشونت را بالا برد.

۱- بین انزوای اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دخترمدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

^۱Hortolanus and Machiles

- ۱-۱- بین مؤلفه تنهایی اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دخترمدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.
- ۱-۲- بین مؤلفه تنهایی عجز با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دخترمدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد.
- ۱-۳- بین مؤلفه یأس اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دخترمدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد.
- ۱-۴- بین مؤلفه تحمل اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دخترمدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد.
- ۱-۵- هر یک از مؤلفه های انزوای اجتماعی می تواند ارتکاب به خشونت دانش آموزان دخترمدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان را پیش بینی نماید.
- ۲- بین سرمایه فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دخترمدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.
- ۲-۱- بین مؤلفه مهارت ذهنی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد.
- ۲-۲- بین مؤلفه مهارت در بیان مطالب درسی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دخترمدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد.
- ۲-۳- بین مؤلفه مصرف کالاهای فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دخترمدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد.
- ۲-۴- بین مؤلفه تملک کالاهای فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دخترمدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد.
- ۲-۵- بین مؤلفه علاقمندی به هنر با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد.
- ۲-۶- بین مؤلفه مدارک تحصیلی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد.
- ۲-۷- هر یک از مؤلفه های سرمایه فرهنگی می تواند ارتکاب به خشونت دانش آموزان دخترمدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان را پیش بینی نماید.

روش پژوهش

در این تحقیق هدف اصلی، تبیین رابطه انزوای اجتماعی و سرمایه فرهنگی با ارتکاب به خشونت در بین دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان است. از این رو، روش پژوهش مطالعه حاضر، توصیفی از نوع همبستگی و از نظر هدف کاربردی است. بر این مبنا، جامعه آماری پژوهش حاضر، شامل کلیه دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ بوده که براساس آمارهای دریافتی از آموزش و پرورش شهرستان به تعداد ۱۳۸۳ نفر می باشند. در پژوهش حاضر، به منظور تعیین حجم نمونه، با استفاده از جدول کرجسی و مورگان (۱۹۷۰)، تعداد ۳۰۲ نفر به عنوان

نمونه انتخاب خواهد شد و از روش نمونه گیری تصادفی ساده استفاده می شود و به جهت جلوگیری از افت نمونه و ... ۱۰٪ بیشتر که مقدار به دست آمده برابر با ۳۳۲ نفر است. در نهایت بعد از دریافت پرسشنامه و به دلیل مخدوش بودن تعدادی از آنها، تعداد ۳۱۲ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل نهایی قرار گرفت.

تحلیل فرضیه های پژوهش

در این بخش به تحلیل فرضیه اصلی و فرضیه های فرعی پژوهش پرداخته می شود.

فرضیه اصلی: بین انزوای اجتماعی و سرمایه فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

برای تحلیل فرضیه اصلی از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مدل رگرسیونی چندگانه استفاده شد که نتایج آن در جدول (۹-۴) و (۱۰-۴) ارائه شده است.

جدول (۹-۴): نتایج تحلیل همبستگی پیرسون بین انزوای اجتماعی و سرمایه فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P < 0/05$)

متغیر	شاخصها	انزوای اجتماعی	سرمایه فرهنگی
ارتکاب به خشونت	میزان همبستگی	۰/۳۰۸**	۰/۱۴۹**
	خطای آزمون (Sig)	< ۰/۰۱	۰/۰۰۹
	سطح معنی داری	۰/۰۵	۰/۰۵
	نتیجه	تایید	تایید

نتایج جدول (۹-۴) نشان می دهد میزان همبستگی بین انزوای اجتماعی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با ۰/۳۰۸ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می باشد، در نتیجه بین انزوای اجتماعی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد. از طرفی، با توجه به علامت مثبت مقدار همبستگی نتیجه گرفته می شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، بین انزوای اجتماعی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد.

به همین ترتیب، نتایج جدول (۹-۴) نشان می دهد میزان همبستگی بین سرمایه فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با ۰/۱۴۹- و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می باشد، در نتیجه بین سرمایه فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد. از طرفی، با توجه به علامت منفی مقدار همبستگی نتیجه گرفته می شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، بین سرمایه فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد.

حال با توجه به وجود رابطه ی بین انزوای اجتماعی و سرمایه فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان، نتایج تحلیل رگرسیونی چندگانه در جدول (۱۰-۴) ارائه شده است.

جدول (۴-۱۰): نتایج تحلیل رگرسیونی چندگانه بین انزوای اجتماعی و سرمایه فرهنگی بر ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P < 0/05$)

نتایج آزمون همزمان ضرایب مدل رگرسیونی					
منبع تغییرات	مجموع مجذورات (SS)	درجه آزادی	میانگین مجموع مجذورات (MS)	آماره آزمون F	Sig.
رگرسیون	۲/۷۳۸	۲	۱/۳۶۹	-----	-----
باقیمانده	۲۲/۴۳۱	۳۰۹	۰/۰۷۳	۱۸/۸۵۶	<۰/۰۱
کل	۲۵/۱۶۸	۳۱۱	-----	-----	-----
نتایج آزمون تک تک ضرایب مدل رگرسیونی					
متغیر مستقل	برآورد ضرایب	خطای استاندارد برآورد ضرایب	برآورد ضرایب استاندارد شده	آماره آزمون T	خطای آزمون (Sig.)
ثابت	۲/۱۳۵	۰/۲۳۵	-----	۹/۰۶۸	<۰/۰۱
انزوای اجتماعی	۰/۳۵۲	۰/۰۶۴	۰/۲۹۶	۵/۴۸۱	<۰/۰۱
سرمایه فرهنگی	-۰/۰۹۷	۰/۰۴۴	-۰/۱۱۹	-۲/۲۰۵	۰/۰۲۸

نتایج در جدول (۴-۱۰) نشان می‌دهند که برآورد همزمان ضرایب مدل رگرسیونی انزوای اجتماعی و سرمایه فرهنگی روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان نمی‌تواند صفر باشد زیرا مقدار خطای معناداری بدست آمده ($< 0/01$) ضرایب همزمان مدل رگرسیونی با استفاده از آزمون F کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشد. به همین ترتیب، برآورد تک تک ضرایب مؤلفه های مدل رگرسیونی (انزوای اجتماعی و سرمایه فرهنگی) با استفاده از آزمون T با توجه به مقدار معناداری بدست آمده از سطح معنی داری ۰/۰۵ کمتر می باشند، نمی‌توانند صفر باشند. بنابراین، با توجه به برآورد ضرایب استاندارد شده در جدول (۴-۱۰)، مدل رگرسیونی چندگانه انزوای اجتماعی (X) و سرمایه فرهنگی (Z) روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان (Y) عبارت است از:

$$Y = 2/135 + 0/352X - 0/097Z \quad (1)$$

با توجه به مدل رگرسیونی (۱)، برآورد ضرایب انزوای اجتماعی و سرمایه فرهنگی به ترتیب با مقدار مثبت ۰/۳۵۲ و -۰/۰۹۷ نشان می‌دهد با پایین بودن میزان انزوای اجتماعی و بالا بودن سرمایه فرهنگی، میزان ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان کاهش می‌یابد. همچنین، برآورد ضرایب استاندارد شده در جدول (۴-۱۰) نشان می‌دهد که سرمایه فرهنگی با برآورد استاندارد ۰/۱۱۹ - نسبت به انزوای اجتماعی با مقدار استاندارد ۰/۲۹۶ در جهت عکس همدیگر بر ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان تاثیرگذارند. به همین ترتیب، با توجه به مقدار ضریب تعیین در جدول (۴-۱۰) نتیجه می‌شود که مؤلفه های انزوای اجتماعی و سرمایه فرهنگی بر ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به میزان ۱۰/۹ درصد تاثیر دارد.

فرضیه های ویژه

فرضیه ویژه ۱. بین انزوای اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

برای تحلیل فرضیه ویژه اول از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مدل رگرسیونی استفاده شد که نتایج آن در جدول (۴-۱۱) و (۴-۱۲) ارائه شده است.

جدول (۱۱-۴): نتایج تحلیل همبستگی پیرسون بین انزوای اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P < 0/05$)

وابسته: ارتکاب به خشونت				متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	خطای آزمون (Sig)	میزان همبستگی	
تایید	۰/۰۵	<۰/۰۱	۰/۳۰۸**	مستقل: انزوای اجتماعی

نتایج جدول (۱۱-۴) نشان می‌دهد میزان همبستگی بین انزوای اجتماعی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با ۰/۳۰۸ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشد، در نتیجه بین انزوای اجتماعی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد. از طرفی، با توجه به علامت مثبت مقدار همبستگی نتیجه گرفته می‌شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، بین انزوای اجتماعی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد.

حال با توجه به وجود رابطه‌ی بین انزوای اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان، نتایج تحلیل رگرسیونی در جدول (۱۲-۴) ارائه شده است.

جدول (۱۲-۴): نتایج تحلیل رگرسیونی بین انزوای اجتماعی بر ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P < 0/05$)

نتایج آزمون همزمان ضرایب مدل رگرسیونی					
منبع تغییرات	مجموع مجذورات (SS)	درجه آزادی	میانگین مجموع مجذورات (MS)	آماره آزمون F	Sig.
رگرسیون	۲/۳۸۵	۱	۲/۳۸۵	-----	-----
باقیمانده	۲۲/۷۸۴	۳۱۰	۰/۰۷۳	۳۲/۴۴۵	<۰/۰۱
کل	۲۵/۱۶۸	۳۱۱	-----	-----	-----
نتایج آزمون تک تک ضرایب مدل رگرسیونی					
متغیر مستقل	برآورد ضرایب	خطای استاندارد برآورد ضرایب	برآورد ضرایب استاندارد شده	آماره آزمون T	خطای آزمون (Sig.)
ثابت	۱/۷۸۸	۰/۱۷۶	-----	۱۰/۱۵۷	<۰/۰۱
انزوای اجتماعی	۰/۳۶۶	۰/۰۶۴	۰/۳۰۸	۵/۶۹۶	<۰/۰۱

نتایج در جدول (۱۲-۴) نشان می‌دهند که برآورد همزمان ضریب مدل رگرسیونی انزوای اجتماعی روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان نمی‌تواند صفر باشد زیرا مقدار خطای معناداری بدست آمده ($< 0/01$) ضرایب همزمان مدل رگرسیونی با استفاده از آزمون F کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشد. به همین ترتیب، برآورد ضریب مؤلفه های مدل رگرسیونی (انزوای اجتماعی) با استفاده از آزمون T با توجه به مقدار معناداری بدست آمده از سطح معنی داری ۰/۰۵ کمتر می باشند، بنابراین، با توجه به برآورد ضریب استاندارد شده در جدول (۱۲-۴)، مدل رگرسیونی انزوای اجتماعی (X) روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان (Y) عبارت است از:

$$Y = 1/788 + 0/366X \quad (2)$$

با توجه به مدل رگرسیونی (۲)، برآورد ضریب انزوای اجتماعی با مقدار مثبت ۰/۳۶۶ نشان می‌دهد با بالا بودن (پایین بودن) میزان انزوای اجتماعی، میزان ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان افزایش (کاهش)

می‌یابد. به همین ترتیب، با توجه به مقدار ضریب تعیین این مؤلفه در جدول (۴-۱۲) نتیجه می‌شود که انزوای اجتماعی بر ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به میزان ۹/۵ درصد تاثیر دارد.

فرضیه ویژه ۱-۱. بین مؤلفه تنهایی اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

برای تحلیل این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در جدول (۴-۱۳) ارائه شده است. جدول (۴-۱۳): نتایج تحلیل همبستگی پیرسون بین مؤلفه تنهایی اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P < 0/05$)

ارتکاب به خشونت				متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	خطای آزمون (Sig)	میزان همبستگی	
تایید	۰/۰۵	<۰/۰۱	۰/۲۵۱**	تنهایی اجتماعی

نتایج جدول (۴-۱۳) نشان می‌دهد میزان همبستگی بین مؤلفه تنهایی اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با ۰/۲۵۱ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشند، در نتیجه بین مؤلفه تنهایی اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به علامت مثبت مقدار همبستگی نتیجه گرفته می‌شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، بین مؤلفه تنهایی اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد.

فرضیه ویژه ۲-۱. بین مؤلفه عجز اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

برای تحلیل این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در جدول (۴-۱۴) ارائه شده است. جدول (۴-۱۴): نتایج تحلیل همبستگی پیرسون بین مؤلفه عجز اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P < 0/05$)

ارتکاب به خشونت				متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	خطای آزمون (Sig)	میزان همبستگی	
تایید	۰/۰۵	<۰/۰۱	۰/۲۲۴**	عجز اجتماعی

نتایج جدول (۴-۱۴) نشان می‌دهد میزان همبستگی بین مؤلفه عجز اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به ترتیب برابر با ۰/۲۲۴ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشند، در نتیجه بین مؤلفه عجز اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به علامت مثبت مقدار همبستگی نتیجه گرفته می‌شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، بین مؤلفه عجز اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد.

فرضیه ویژه ۳-۱. بین مؤلفه یأس اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

برای تحلیل این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در جدول (۴-۱۵) ارائه شده است. جدول (۴-۱۵): نتایج تحلیل همبستگی پیرسون بین مؤلفه یأس اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P < 0/05$)

ارتکاب به خشونت				متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	خطای آزمون (Sig)	میزان همبستگی	
تأیید	۰/۰۵	<۰/۰۱	۰/۲۷۴**	یأس اجتماعی

نتایج جدول (۴-۱۵) نشان می‌دهد میزان همبستگی بین مؤلفه یأس اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به ترتیب برابر با ۰/۲۷۴ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشند، در نتیجه بین مؤلفه یأس اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به علامت مثبت مقدار همبستگی نتیجه گرفته می‌شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، بین مؤلفه یأس اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد.

فرضیه ویژه ۱-۴. بین مؤلفه تحمل اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

برای تحلیل این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در جدول (۴-۱۶) ارائه شده است. جدول (۴-۱۶): نتایج تحلیل همبستگی پیرسون بین مؤلفه تحمل اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P < 0/05$)

ارتکاب به خشونت				متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	خطای آزمون (Sig)	میزان همبستگی	
تأیید	۰/۰۵	<۰/۰۱	۰/۲۳۸**	تحمل اجتماعی

نتایج جدول (۴-۱۶) نشان می‌دهد میزان همبستگی بین مؤلفه تحمل اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به ترتیب برابر با ۰/۲۳۸ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشند، در نتیجه بین مؤلفه تحمل اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به علامت مثبت مقدار همبستگی نتیجه گرفته می‌شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، بین مؤلفه تحمل اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد.

فرضیه ویژه ۱-۵. هر یک از مؤلفه های انزوای اجتماعی می تواند ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان را پیش بینی نماید.

برای تحلیل این فرضیه از تحلیل مدل رگرسیونی ساده و چندگانه استفاده شد. بدین صورت که ابتدا مدل رگرسیون تک تک مؤلفه های انزوای اجتماعی روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برازش و تحلیل می‌شود و سپس با استفاده از مدل رگرسیون چندمتغیره تاثیر همزمان کلیه مؤلفه های انزوای اجتماعی روی ارتکاب به

خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان مطالعه و بررسی می‌شود. جدول (۴-۱۷) نتایج برآورد و آزمون ضرایب استاندارد و تعیین (برای تعیین سهم هر بعد) مدل رگرسیونی ساده تک تک مؤلفه های انزوای اجتماعی روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان را نشان می‌دهد.

جدول (۴-۱۷). نتایج تحلیل ضریب تعیین مدل رگرسیونی ساده تک تک مؤلفه های انزوای اجتماعی روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان

متغیر وابسته: ارتکاب به خشونت دانش آموزان						
نتیجه	سطح معناداری	خطای آزمون (Sig.)	آماره آزمون F	ضریب تعیین (R^2)	ضرایب استاندارد شده (Beta)	متغیر مستقل: مؤلفه های انزوای اجتماعی
تایید	۰/۰۵	<۰/۰۱	۱۱/۵۶۰	۰/۰۶۳	۰/۲۵۱	تنهایی اجتماعی
تایید	۰/۰۵	<۰/۰۱	۱۰/۵۲۵	۰/۰۵۱	۰/۲۲۴	عجز اجتماعی
تایید	۰/۰۵	<۰/۰۱	۱۴/۷۸۱	۰/۰۷۵	۰/۲۷۴	یأس اجتماعی
تایید	۰/۰۵	<۰/۰۱	۱۱/۰۳۹	۰/۰۵۶	۰/۲۳۸	تحمل اجتماعی

در جدول (۴-۱۷) مشاهده می‌شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، کلیه برآورد ضرایب استاندارد شده رگرسیونی مؤلفه های انزوای اجتماعی روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان معنادار بوده و با توجه به علامت مثبت ضرایب استاندارد شده نتیجه گرفته می‌شود که کلیه مؤلفه های انزوای اجتماعی دارای تاثیر مثبت و معناداری روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان می‌باشند. که در این میان، مؤلفه "یأس اجتماعی" با مقدار ضریب استاندارد ۰/۲۷۴ و مؤلفه "عجز اجتماعی" با مقدار ضریب استاندارد ۰/۲۲۴ به ترتیب دارای بیشترین و کمترین تاثیر روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان می‌باشند.

به همین ترتیب، نتایج آزمون ضرایب تعیین در جدول (۴-۱۷) نشان می‌دهد که کلیه ضرایب تعیین مؤلفه های انزوای اجتماعی روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان معنادار می‌باشند، زیرا خطای آزمون F کلیه ضرایب کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ است. در نتیجه، با توجه به نتایج مقادیر ضریب تعیین در جدول (۴-۱۷) مشاهده می‌شود که میزان سهم (تأثیر) مؤلفه های تنهایی اجتماعی، عجز اجتماعی، یأس اجتماعی و تحمل اجتماعی روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به ترتیب؛ ۶/۳، ۵/۱، ۷/۵ و ۷/۵ می‌باشد که مؤلفه "یأس اجتماعی" با مقدار ۷/۷ درصد دارای بیشترین سهم و مؤلفه "عجز اجتماعی" با میزان ۵/۱ درصد دارای کمترین سهم روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان می‌باشند.

جدول (۴-۱۸)، نتایج ضریب تعیین چندگانه مدل رگرسیونی چندگانه گام به گام جهت بررسی تاثیر همزمان کلیه مؤلفه های انزوای اجتماعی روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان را نشان می‌دهد.

جدول (۴-۱۸) نتایج ضریب تعیین چندگانه مدل رگرسیونی چندگانه گام به گام جهت بررسی تاثیر همزمان کلیه مؤلفه های انزوای اجتماعی روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان

متغیر وابسته: ارتکاب به خشونت دانش آموزان				
متغیر مستقل	ضریب تعیین چندگانه (R^2)	آماره آزمون F	Sig.	نتیجه
مؤلفه های انزوای اجتماعی	۰/۴۰۱	۵۱/۲۹۵	<۰/۰۱	تایید

نتایج آزمون ضرایب تعیین چندگانه جدول (۴-۱۸) نشان می‌دهد که ضریب تعیین چندگانه مؤلفه های انزوای اجتماعی روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان معنادار می‌باشند، زیرا دارای خطای آزمون F کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ است. در نتیجه با توجه به نتیجه مقدار ضریب تعیین چندگانه در جدول (۴-۱۸)، میزان سهم یا تأثیر همزمان کلیه مؤلفه های انزوای اجتماعی بر ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ۴۰/۱ درصد است. به عبارتی، همزمان کلیه مؤلفه های انزوای اجتماعی به میزان ۴۰/۱ درصد، تغییرات ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان را بیان می‌کنند.

فرضیه ویژه ۲. بین سرمایه فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

برای تحلیل فرضیه ویژه دوم از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مدل رگرسیونی استفاده شد که نتایج آن در جدول (۴-۱۹) و (۴-۲۰) ارائه شده است.

جدول (۴-۱۹): نتایج تحلیل همبستگی پیرسون بین سرمایه فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P < 0/05$)

وابسته: ارتکاب به خشونت				متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	خطای آزمون (Sig)	میزان همبستگی	
تایید	۰/۰۵	۰/۰۰۹	-۰/۱۴۹**	مستقل: سرمایه فرهنگی

نتایج جدول (۴-۱۹) نشان می‌دهد میزان همبستگی بین سرمایه فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با -۰/۱۴۹ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشد، در نتیجه بین سرمایه فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد. از طرفی، با توجه به علامت منفی مقدار همبستگی نتیجه گرفته می‌شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، بین سرمایه فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد. حال با توجه به وجود رابطه‌ی بین سرمایه فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان، نتایج تحلیل رگرسیونی در جدول (۴-۲۰) ارائه شده است.

جدول (۴-۲۰): نتایج تحلیل رگرسیونی بین سرمایه فرهنگی بر ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P < 0/05$)

نتایج آزمون همزمان ضرایب مدل رگرسیونی					
منبع تغییرات	مجموع مجذورات (SS)	درجه آزادی	میانگین مجموع مجذورات (MS)	آماره آزمون F	Sig.
رگرسیون	۰/۵۵۷	۱	۰/۵۵۷	-----	-----
باقیمانده	۲۴/۶۱۲	۳۱۰	۰/۰۷۹	۷/۰۱۳	۰/۰۰۹
کل	۲۵/۱۶۸	۳۱۱	-----	-----	-----
نتایج آزمون تک تک ضرایب مدل رگرسیونی					
متغیر مستقل	برآورد ضرایب	خطای استاندارد برآورد ضرایب	برآورد ضرایب استاندارد شده	آماره آزمون T	خطای آزمون (Sig.)
ثابت	۳/۱۷۲	۰/۱۴۷	-----	۲۱/۶۴۱	<۰/۰۱
سرمایه فرهنگی	-۰/۱۲۱	۰/۰۴۶	-۰/۱۴۹	-۲/۶۴۸	۰/۰۰۹

نتایج در جدول (۴-۲۰) نشان می‌دهند که برآورد همزمان ضریب مدل رگرسیونی سرمایه فرهنگی روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان نمی‌تواند صفر باشد زیرا مقدار خطای معناداری بدست آمده ($<0/01$) ضرایب همزمان مدل رگرسیونی با استفاده از آزمون F کمتر از سطح معنی داری $0/05$ می‌باشد. به همین ترتیب، برآورد ضریب مؤلفه های مدل رگرسیونی (سرمایه فرهنگی) با استفاده از آزمون T با توجه به مقدار معناداری بدست آمده از سطح معنی داری $0/05$ کمتر می باشند، نمی‌توانند صفر باشند. بنابراین، با توجه به برآورد ضریب استاندارد شده در جدول (۴-۲۰)، مدل رگرسیونی سرمایه فرهنگی (X) روی ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان (Y) عبارت است از:

$$Y=3/172-0/121X \quad (3)$$

با توجه به مدل رگرسیونی (۳)، برآورد ضریب سرمایه فرهنگی با مقدار منفی $-0/121$ - نشان می‌دهد با بالا بودن (پایین بودن) میزان سرمایه فرهنگی، میزان ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان کاهش (افزایش) می‌یابد. به همین ترتیب، با توجه به مقدار ضریب تعیین این مؤلفه در جدول (۴-۲۰) نتیجه گرفته می‌شود که سرمایه فرهنگی بر ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به میزان $2/2$ درصد تاثیر دارد.

فرضیه ویژه ۲-۱. بین مؤلفه مهارت ذهنی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

برای تحلیل این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در جدول (۴-۲۱) ارائه شده است.

جدول (۴-۲۱): نتایج تحلیل همبستگی پیرسون بین مؤلفه مهارت ذهنی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P<0/05$)

ارتکاب به خشونت				متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	خطای آزمون (Sig)	میزان همبستگی	
تایید	$0/05$	$<0/01$	$-0/181^{**}$	مهارت ذهنی

نتایج جدول (۴-۲۱) نشان می‌دهد میزان همبستگی بین مهارت ذهنی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با $-0/181$ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری $0/05$ می‌باشد، در نتیجه بین مهارت ذهنی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد. از طرفی، با توجه به علامت منفی مقدار همبستگی نتیجه گرفته می‌شود که در سطح معنی داری $0/05$ ، بین مهارت ذهنی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد.

فرضیه ویژه ۲-۲. بین مؤلفه مهارت در بیان مطالب درسی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

برای تحلیل این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در جدول (۴-۲۲) ارائه شده است.

جدول (۴-۲۲): نتایج تحلیل همبستگی پیرسون بین مؤلفه مهارت در بیان مطالب درسی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P < 0/05$)

ارتکاب به خشونت				متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	خطای آزمون (Sig)	میزان همبستگی	
تایید	۰/۰۵	۰/۰۰۳	-۰/۱۶۲**	مهارت در بیان مطالب درسی

نتایج جدول (۴-۲۲) نشان می‌دهد میزان همبستگی بین مهارت در بیان مطالب درسی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با $-0/162$ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری $0/05$ می‌باشد، در نتیجه بین مهارت در بیان مطالب درسی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد. از طرفی، با توجه به علامت منفی مقدار همبستگی نتیجه گرفته می‌شود که در سطح معنی داری $0/05$ ، بین مهارت در بیان مطالب درسی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد.

فرضیه ویژه ۲-۳. بین مؤلفه مصرف کالاهای فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد. برای تحلیل این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در جدول (۴-۲۳) ارائه شده است.

جدول (۴-۲۳): نتایج تحلیل همبستگی پیرسون بین مؤلفه مصرف کالاهای فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P < 0/05$)

ارتکاب به خشونت				متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	خطای آزمون (Sig)	میزان همبستگی	
تایید	۰/۰۵	۰/۰۰۸	-۰/۱۵۲**	مصرف کالاهای فرهنگی

نتایج جدول (۴-۲۳) نشان می‌دهد میزان همبستگی بین مصرف کالاهای فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با $-0/152$ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری $0/05$ می‌باشد، در نتیجه بین مصرف کالاهای فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد. از طرفی، با توجه به علامت منفی مقدار همبستگی نتیجه گرفته می‌شود که در سطح معنی داری $0/05$ ، بین مصرف کالاهای فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد.

فرضیه ویژه ۲-۴. بین مؤلفه تملک کالاهای فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد. برای تحلیل این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در جدول (۴-۲۴) ارائه شده است.

جدول (۴-۲۴): نتایج تحلیل همبستگی پیرسون بین مؤلفه تملک کالاهای فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P < 0/05$)

ارتکاب به خشونت				متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	خطای آزمون (Sig)	میزان همبستگی	
تایید	۰/۰۵	۰/۰۱۹	-۰/۱۱۳*	تملک کالاهای فرهنگی

نتایج جدول (۴-۲۴) نشان می‌دهد نشان می‌دهد میزان همبستگی بین تملک کالاهای فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با $-۰/۱۱۳$ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری $۰/۰۵$ می‌باشد، در نتیجه بین تملک کالاهای فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد. از طرفی، با توجه به علامت منفی مقدار همبستگی نتیجه گرفته می‌شود که در سطح معنی داری $۰/۰۵$ ، بین تملک کالاهای فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد.

فرضیه ویژه ۲-۵. بین مؤلفه علاقمندی به هنر با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

برای تحلیل این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در جدول (۴-۲۵) ارائه شده است.

جدول (۴-۲۵): نتایج تحلیل همبستگی پیرسون بین مؤلفه علاقمندی به هنر با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P < 0/05$)

ارتکاب به خشونت				متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	خطای آزمون (Sig)	میزان همبستگی	
تایید	۰/۰۵	۰/۰۱۷	-۰/۱۱۴*	علاقمندی به هنر

نتایج جدول (۴-۲۵) نشان می‌دهد نشان می‌دهد میزان همبستگی بین علاقمندی به هنر و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با $-۰/۱۱۴$ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری $۰/۰۵$ می‌باشد، در نتیجه بین علاقمندی به هنر و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد. از طرفی، با توجه به علامت منفی مقدار همبستگی نتیجه گرفته می‌شود که در سطح معنی داری $۰/۰۵$ ، بین علاقمندی به هنر و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد.

فرضیه ویژه ۲-۶. بین مؤلفه مدارک تحصیلی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

برای تحلیل این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در جدول (۴-۲۶) ارائه شده است.

جدول (۴-۲۶): نتایج تحلیل همبستگی پیرسون بین مؤلفه مدارک تحصیلی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ($P < 0/05$)

ارتکاب به خشونت				متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	خطای آزمون (Sig)	میزان همبستگی	
تایید	۰/۰۵	۰/۰۲۹	-۰/۱۰۰*	مدارک تحصیلی

نتایج جدول (۴-۲۶) نشان می‌دهد نشان می‌دهد میزان همبستگی بین مدارک تحصیلی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با $-۰/۱۰۰$ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری $۰/۰۵$ می‌باشد، در نتیجه بین مدارک تحصیلی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معناداری وجود دارد. از طرفی، با توجه به علامت منفی مقدار همبستگی نتیجه می‌شود که در سطح معنی داری $۰/۰۵$ ، بین مدارک تحصیلی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد.

فرضیه ویژه ۲-۷. هر یک از مؤلفه های سرمایه فرهنگی می تواند ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان را پیش بینی نماید.

برای تحلیل این فرضیه از تحلیل مدل رگرسیونی ساده و چندگانه استفاده می‌شود. بدین صورت که ابتدا مدل رگرسیون تک تک مؤلفه های سرمایه فرهنگی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برازش و تحلیل می‌شود و سپس با استفاده از مدل رگرسیون چندمتغیره تاثیر همزمان کلیه مؤلفه های سرمایه فرهنگی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان مطالعه و بررسی می‌شود. جدول (۴-۲۷) نتایج برآورد و آزمون ضرایب استاندارد و تعیین (برای تعیین سهم هر بعد) مدل رگرسیونی ساده تک تک مؤلفه های سرمایه فرهنگی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان را نشان می‌دهد.

جدول (۴-۲۷). نتایج تحلیل ضریب تعیین مدل رگرسیونی ساده تک تک مؤلفه های سرمایه فرهنگی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان

متغیر وابسته: ارتکاب به خشونت دانش آموزان						
متغیر مستقل: مؤلفه های سرمایه فرهنگی	ضرایب استاندارد شده (Beta)	ضریب تعیین (R^2)	آماره آزمون F	خطای آزمون (Sig.)	سطح معناداری	نتیجه
مهارت ذهنی	-۰/۱۸۱	۰/۰۳۳	۷/۵۶۰	<۰/۰۱	۰/۰۵	تایید
مهارت در بیان مطالب درسی	-۰/۱۶۲	۰/۰۲۶	۶/۴۵۱	۰/۰۰۳	۰/۰۵	تایید
مصرف کالاهای فرهنگی	-۰/۱۵۳	۰/۰۲۳	۵/۵۱۵	۰/۰۰۸	۰/۰۵	تایید
تملك کالاهای فرهنگی	-۰/۱۱۲	۰/۰۱۲	۴/۱۳۰	۰/۰۱۹	۰/۰۵	تایید
علاقمندی به هنر	-۰/۱۱۴	۰/۰۱۳	۴/۱۳۹	۰/۰۱۷	۰/۰۵	تایید
مدارک تحصیلی	-۰/۱۰۰	۰/۰۱۰	۴/۰۱۸	۰/۰۲۹	۰/۰۵	تایید

در جدول (۴-۲۷) مشاهده می‌شود که در سطح معنی داری $۰/۰۵$ ، کلیه برآورد ضرایب استاندارد شده رگرسیونی مؤلفه های سرمایه فرهنگی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان معنادار بوده و با توجه به علامت منفی ضرایب استاندارد شده نتیجه گرفته می‌شود که کلیه مؤلفه های سرمایه فرهنگی دارای تاثیر منفی و معناداری روی

ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان می باشند. که در این میان، مؤلفه "مهارت ذهنی" با مقدار ضریب استاندارد ۰/۱۸۱- و مؤلفه "مدارک تحصیلی" با مقدار ضریب استاندارد ۰/۱۰۰- به ترتیب دارای بیشترین و کمترین تاثیر روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان می باشند.

به همین ترتیب، نتایج آزمون ضرایب تعیین در جدول (۴-۲۷) نشان می دهد که کلیه ضرایب تعیین مؤلفه های سرمایه فرهنگی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان معنادار می باشند، زیرا خطای آزمون F کلیه ضرایب کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ است. در نتیجه، با توجه به نتایج مقادیر ضریب تعیین در جدول (۴-۲۸) مشاهده می شود که میزان سهم (تأثیر) مؤلفه های مهارت ذهنی، مهارت در بیان مطالب درسی، مصرف کالاهای فرهنگی، تملک کالاهای فرهنگی، علاقمندی به هنر و مدارک تحصیلی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به ترتیب؛ ۳/۳، ۲/۶، ۲/۳، ۱/۲، ۱/۳ و ۱/۰ می باشد که مؤلفه "مهارت ذهنی" با مقدار ۳/۳ درصد دارای بیشترین سهم و مؤلفه "مدارک تحصیلی" با میزان ۱/۰ درصد دارای کمترین سهم روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان می باشند.

جدول (۴-۲۸)، نتایج ضریب تعیین چندگانه مدل رگرسیونی چندگانه گام به گام جهت بررسی تأثیر همزمان کلیه مؤلفه های سرمایه فرهنگی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان را نشان می دهد.

جدول (۴-۲۸) نتایج ضریب تعیین چندگانه مدل رگرسیونی چندگانه گام به گام جهت بررسی تأثیر همزمان کلیه مؤلفه های سرمایه فرهنگی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان

متغیر وابسته: ارتکاب به خشونت دانش آموزان				
متغیر مستقل	ضریب تعیین چندگانه (R^2)	آماره آزمون F	Sig.	نتیجه
مؤلفه های سرمایه فرهنگی	۰/۰۵۱	۲/۷۷۵	۰/۰۱۳	تایید

نتایج آزمون ضرایب تعیین چندگانه جدول (۴-۲۸) نشان می دهد که ضریب تعیین چندگانه مؤلفه های سرمایه فرهنگی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان معنادار می باشند، زیرا دارای خطای آزمون F کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ است. در نتیجه با توجه به نتیجه مقدار ضریب تعیین چندگانه در جدول (۴-۲۹)، میزان سهم یا تأثیر همزمان کلیه مؤلفه های سرمایه فرهنگی بر ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ۵/۱ درصد است. به عبارتی، همزمان کلیه مؤلفه های سرمایه فرهنگی به میزان ۵/۱ درصد، تغییرات ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان را بیان می کنند.

بحث و نتیجه گیری

فرضیه اصلی: بین انزوای اجتماعی و سرمایه فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنی داری ۰/۰۵ نشان داد که میزان همبستگی بین انزوای اجتماعی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با ۰/۳۰۸ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می باشد. همچنین، با توجه به علامت مثبت مقدار همبستگی نتیجه می شود که بین انزوای اجتماعی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد. به همین ترتیب، میزان همبستگی بین سرمایه فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان

برابر با ۰/۱۴۹- و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشد. از طرفی، با توجه به علامت منفی مقدار همبستگی نتیجه گرفته می‌شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، بین سرمایه فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد.

فرضیه ویژه ۱. بین انزوای اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنی داری ۰/۰۵ نشان داد که میزان همبستگی بین انزوای اجتماعی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با ۰/۳۰۸ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشد، در نتیجه، بین انزوای اجتماعی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد. نتایج مدل گرسیونی نیز نشان داد که برآورد ضریب انزوای اجتماعی با مقدار مثبت ۰/۳۶۶ نشان می‌دهد با بالا بودن (پایین بودن) میزان انزوای اجتماعی، میزان ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان افزایش (کاهش) می‌یابد. به همین ترتیب، انزوای اجتماعی بر ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به میزان ۹/۵ درصد تاثیر دارد.

فرضیه ویژه ۱-۱. بین مؤلفه تنهایی اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنی داری ۰/۰۵ نشان داد که میزان همبستگی بین مؤلفه تنهایی اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با ۰/۲۵۱ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشند، در نتیجه، با توجه به علامت مثبت مقدار همبستگی نتیجه گرفته می‌شود که بین مؤلفه تنهایی اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد.

فرضیه ویژه ۱-۲. بین مؤلفه عجز اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنی داری ۰/۰۵ میزان همبستگی بین مؤلفه عجز اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به ترتیب برابر با ۰/۲۲۴ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشند، در نتیجه، با توجه به علامت مثبت مقدار همبستگی نتیجه گرفته می‌شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، بین مؤلفه عجز اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد.

فرضیه ویژه ۱-۳. بین مؤلفه یأس اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنی داری ۰/۰۵ میزان همبستگی بین مؤلفه یأس اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به ترتیب برابر با ۰/۲۷۴ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشند، در نتیجه، بین مؤلفه یأس اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد.

فرضیه ویژه ۱-۴. بین مؤلفه تحمل اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنی داری ۰/۰۵ میزان همبستگی بین مؤلفه تحمل اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به ترتیب برابر با ۰/۲۳۸ و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می باشد، در نتیجه، بین مؤلفه تحمل اجتماعی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد.

فرضیه ویژه ۱-۵. هر یک از مؤلفه های انزوای اجتماعی می تواند ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان را پیش بینی نماید.

نتایج مدل گرسیونی نشان داد که در سطح معنی داری ۰/۰۵، کلیه برآورد ضرایب استاندارد شده رگرسیونی مؤلفه های انزوای اجتماعی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان معنادار بوده و کلیه مؤلفه های انزوای اجتماعی گاردنر دارای تاثیر مثبت و معناداری روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان می باشند. که در این میان، مؤلفه "یأس اجتماعی" با مقدار ضریب استاندارد ۰/۲۷۴ و مؤلفه "عجز اجتماعی" با مقدار ضریب استاندارد ۰/۲۲۴ به ترتیب دارای بیشترین و کمترین تاثیر روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان می باشند. به همین ترتیب، نتایج آزمون ضرایب تعیین نشان داد که کلیه ضرایب تعیین مؤلفه های انزوای اجتماعی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان معنادار بوده و میزان سهم (تأثیر) مؤلفه های تنهایی اجتماعی، عجز اجتماعی، یأس اجتماعی و تحمل اجتماعی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به ترتیب؛ ۶/۳، ۵/۱، ۷/۵ و ۷/۵ می باشد که مؤلفه "یأس اجتماعی" با مقدار ۷/۷ درصد دارای بیشترین سهم و مؤلفه "عجز اجتماعی" با میزان ۵/۱ درصد دارای کمترین سهم روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان می باشند.

فرضیه ویژه ۲. بین سرمایه فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنی داری ۰/۰۵ نشان داد که میزان همبستگی بین سرمایه فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با ۰/۱۴۹- و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می باشد، در نتیجه بین سرمایه فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد. نتایج مدل گرسیونی نیز نشان داد که برآورد ضریب سرمایه فرهنگی با مقدار منفی ۰/۱۲۱- بوده و نشان می دهد با بالا بودن (پایین بودن) میزان سرمایه فرهنگی، میزان ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان کاهش (افزایش) می یابد و سرمایه فرهنگی بر ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به میزان ۲/۲ درصد تاثیر دارد.

فرضیه ویژه ۲-۱. بین مؤلفه مهارت ذهنی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنی داری ۰/۰۵ نشان داد که میزان همبستگی بین مهارت ذهنی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با ۰/۱۸۱- و میزان خطای آزمون کمتر از سطح

معنی داری ۰/۰۵ می‌باشد، در نتیجه، بین مهارت ذهنی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد.

فرضیه ویژه ۲-۲. بین مؤلفه مهارت در بیان مطالب درسی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنی داری ۰/۰۵ نشان داد که میزان همبستگی بین مهارت در بیان مطالب درسی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با ۰/۱۶۲- و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشد، در نتیجه، بین مهارت در بیان مطالب درسی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد.

فرضیه ویژه ۲-۳. بین مؤلفه مصرف کالاهای فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنی داری ۰/۰۵ نشان داد که میزان همبستگی بین مصرف کالاهای فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با ۰/۱۵۳- و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشد، در نتیجه، بین مصرف کالاهای فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد.

فرضیه ویژه ۲-۴. بین مؤلفه تملک کالاهای فرهنگی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنی داری ۰/۰۵ نشان داد که میزان همبستگی بین تملک کالاهای فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با ۰/۱۱۲- و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشد، در نتیجه، بین تملک کالاهای فرهنگی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد.

فرضیه ویژه ۲-۵. بین مؤلفه علاقمندی به هنر با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنی داری ۰/۰۵ نشان داد که میزان همبستگی بین علاقمندی به هنر و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با ۰/۱۱۴- و میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشد، در نتیجه، بین علاقمندی به هنر و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد.

فرضیه ویژه ۲-۶. بین مؤلفه مدارک تحصیلی با ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه وجود دارد.

نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنی داری ۰/۰۵ نشان داد که میزان همبستگی بین مدارک تحصیلی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان برابر با ۰/۱۰۰- و میزان خطای آزمون کمتر از

سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشد، در نتیجه، بین مدارک تحصیلی و ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان رابطه معنادار و معکوس وجود دارد.

فرضیه ویژه ۲-۷. هر یک از مؤلفه های سرمایه فرهنگی می تواند ارتکاب به خشونت دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان را پیش بینی نماید.

نتایج مدل گرسبیونی نشان داد که در سطح معنی داری ۰/۰۵، کلیه برآورد ضرایب استاندارد شده رگرسیونی مؤلفه های سرمایه فرهنگی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان معنادار بوده و دارای تاثیر منفی و معناداری روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان می باشند. که در این میان، مؤلفه "مهارت ذهنی" با مقدار ضریب استاندارد ۰/۱۸۱- و مؤلفه "مدارک تحصیلی" با مقدار ضریب استاندارد ۰/۱۰۰- به ترتیب دارای بیشترین و کمترین تاثیر روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان می باشند. به همین ترتیب، نتایج آزمون ضرایب تعیین مدل گرسبیونی نشان داد که کلیه ضرایب تعیین مؤلفه های سرمایه فرهنگی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان معنادار می باشند و میزان سهم (تأثیر) مؤلفه های مهارت ذهنی، مهارت در بیان مطالب درسی، مصرف کالاهای فرهنگی، تملک کالاهای فرهنگی، علاقمندی به هنر و مدارک تحصیلی روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان به ترتیب: ۳/۳، ۲/۶، ۲/۳، ۱/۲، ۱/۳ و ۱/۰ می باشد که مؤلفه "مهارت ذهنی" با مقدار ۳/۳ درصد دارای بیشترین سهم و مؤلفه "مدارک تحصیلی" با میزان ۱/۰ درصد دارای کمترین سهم روی ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان می باشند. به همین ترتیب، نتایج آزمون ضرایب تعیین چندگانه نشان داد که میزان سهم یا تأثیر همزمان کلیه مؤلفه های سرمایه فرهنگی بر ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان ۵/۱ درصد است. به عبارتی، همزمان کلیه مؤلفه های سرمایه فرهنگی به میزان ۵/۱ درصد، تغییرات ارتکاب به دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر نورآباد دلفان را بیان می کنند.

پیشنهادهای پژوهش:

- ۱- معلمان و مدیران مدارس و الدین دانش آموزان تلاش نمایند با ایجاد شبکه های ارتباطی، تشویق روابط متقابل و سالم، افزایش حسن نیت در دانش آموزان، زمینه کاهش انزوای اجتماعی در دانش آموزان و به تبع آن کاهش ارتکاب به خشونت را فراهم نمایند.
- ۲- دانش آموزان سعی کنید مهارت های جدید یاد بگیرید و بهتر آنکه بتوانند در آن ها خلاقیت به خرج دهند. زیرا، انجام فعالیت های خلاقانه می توانند از احساس تنهایی جلوگیری کنند.
- ۳- ارتقا سطح آگاهی در دانش آموزان با مطالعه و تحقیق درباره موضوعات تنهایی اجتماعی، عجز اجتماعی، یأس اجتماعی، یأس اجتماعی می تواند به جهت رهایی از انزوای اجتماعی کمک کننده باشد.
- ۳- مراجعه به روانشناس و برگزاری جلسات مشاوره می تواند را در بهبود دانش آموزان با انزوای اجتماعی کمک کنند باشد.
- ۴- کاهش زمان استفاده از شبکه های اجتماعی به منظور کم کردن احساس انزوای اجتماعی در دانش آموزان.
- ۵- از طریق دوره های آموزشی و برگزاری جلسات علمی و ... شناخت دانش آموزان را از فرهنگ های متفاوت افزایش دهند به طوری که دانش آموزان در محیط مدرسه به آن باور داشته و برای آن احترام قائل شوند.

۶- برگزاری کارگاه‌های آموزشی با محتوای آشنایی با انزوای اجتماعی و سرمایه‌های فرهنگی در مدارس، بر اساس مؤلفه‌ها و نشانگرهای شناسایی شده در راستای ارتکاب به خشونت.

۷- با توجه به این که آموزش و به کارگیری مهارت‌های فرهنگی و اجتماعی و عدم ارتکاب به خشونت نیاز به ابزارهای پیچیده‌ای ندارند و به سادگی قابل اجرا هستند، می‌توانند در محیط‌های درمانی و آموزشی به طور گسترده‌ای مورد استفاده قرار گیرند.

منابع

- ابراهیمی، پریچهر (۱۳۶۶). نگاهی به مفهوم از خودبیگانگی. رشد آموزش علوم اجتماعی. شماره ۵.
- ابراهیمی مقدمیان، محمود (۱۳۸۸). بررسی عوامل اجتماعی فرهنگی مؤثر بر انزوای اجتماعی جوانان در شهر همدان، پایان نامه کارشناسی ارشد جامعه شناسی، دانشگاه اصفهان.
- اردلان، محمدرضا و بهشتی، رقیه (۱۳۹۴). بررسی تأثیر سرمایه فرهنگی و سرمایه فکری بر بهره‌وری نیروی انسانی با نقش میانجی‌گری مسئولیت‌پذیری اجتماعی، مدیریت بر آموزش سازمان‌ها، سال چهارم، شماره ۱، صص ۱۰۲-۷۳.
- اسدی، حمید و همکاران (۱۳۸۸). رابطه سازمان آموزشی و بهره‌وری در سازمان تربیت بدنی ایران. مجله جهانی علوم ورزشی، ۲ (۳): ۱۶۴-۱۶۰.
- ایزدی، صمد و همکاران (۱۳۹۳). بررسی ارتباط سرمایه فرهنگی با انگیزه ورود به دانشگاه و عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان، مجله توسعه آموزش در علوم پزشکی، دوره ۷، شماره ۱۴، صص ۱۹-۱۱.
- اینگلهارت، رونالد (۱۳۷۳). تحول فرهنگی در جوامع پیشرفته صنعتی، مریم وتر، تهران: انتشارات کویر.
- آذر، عادل؛ مؤمنی، منصور و فاخر، اسلام. (۱۳۹۴). حل مسایل آمار و کاربرد آن در مدیریت (تحلیل آماری). چاپ هشتم. تهران: بازتاب.
- رفیع‌پور، فرامرز (۱۳۶۰). کندوکاوها و پنداشته‌ها، تهران: شرکت سهامی انتشار.
- ساروخانی، باقر، دایرةالمعارف علوم اجتماعی، تهران، انتشارات کیهان، چاپ اول. (۱۳۷۰).
- سرمد، زهره، بازرگان، عباس و حجازی، الهه (۱۳۸۹). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری، انتشارات آگه.
- سلیمی، قاسم و همکاران (۱۳۹۵). تبیین نقش هوش هیجانی با میانجی‌گری یادگیری سازمانی در پیش‌بینی عملکرد شغلی مدیران مدارس، فصلنامه مدیریت مدرسه، شماره ۲، صص ۶۷-۴۵.
- کرم‌الهی، (۱۳۸۳). مقدمه‌ای بر نمونه‌گیری در تحقیق، تهران، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها.
- گنجی، محمد و همکاران (۱۳۹۴). بررسی رابطه سرمایه فرهنگی و سبک در بین مردان شهر زاهدان، جامعه‌شناسی سبک زندگی، دوره ۱، شماره ۲، صص ۱۷۶-۱۲۹.
- گیدنز، آنتونی (۱۳۷۸). تجدد و تشخیص. ترجمه ناصر موفقیان، تهران، نشر نی.
- مارکس، کارل، (۱۳۵۵). ایدئولوژی آلمانی؛ بی تا، چاپ اول، انتشارات باربد.
- محسنی تبریزی، علیرضا (۱۳۷۰). ((بیگانگی، مفهوم‌سازی و گروه‌بندی تئوری‌ها در حوزه‌های جامعه‌شناسی و روانشناسی)) نامه علوم اجتماعی، شماره ۲ (تابستان).
- محسنی تبریزی، علیرضا، (۱۳۸۰). خودکشی در استان ایلام؛ مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران.
- محمدی، رزگار و همکاران (۱۳۹۳). بررسی رابطه زیرسیستم‌های مدیریت دانش در سازمان یادگیرنده و بهره‌وری منابع انسانی در فدراسیون‌های ورزشی منتخب، مدیریت ورزشی، دوره شش، شماره یک، صص ۷۴-۵۷.
- مرادی، سمیه و مرادی، پروانه (۱۳۹۲). یادگیری سازمانی، فرآیندی نو در طراحی راهبرد. فصلنامه دیدگاه، تابستان، ۱۳۹۲.
- میلز، سی رایت، (۱۳۶۰). بینش جامعه‌شناسی؛ ترجمه انصاری، تهران: انتشارات زوار.
- هورتولانوس، رلوف؛ انجا مشیلز؛ لودوین میوسن (۱۳۹۴). انزوای اجتماعی در جامعه مدرن، ترجمه: لیلا فلاحی سرابی و صادق پیوسته، تهران: جامعه‌شناسان.

Allen JJ, Anderson CA. Aggression and violence: Definitions and distinctions. The Wiley handbook of violence and aggression. 2017:1-14.

- Assadi MH, Ahmadi Omid A, Bazayr N. The study of social factors affecting tendency to violence case study: high school students of chavar district 2014;15(42 & 43):27-5۶. [□□ □□□□□□].
- Beranden, Gerard(1986): suicide and depression among adolescents and yong adult, Amirecan psychiatric press. Inc.
- Brook DW, Brook JS, Rosen Z, De la Rosa M, Montoya ID, Whiteman M. Early risk factors for violence in Colombian adolescents. American Journal of Psychiatry. 2003;160(8):1470-8.
- Chile, Xavier and others. (2014). Experience and expression of social isolation by inner- city high – rise residents Housing Care and support.
- Chukwu-Okoronkwo S, Omeonu D, Onwuka D. Television and Video Films and the Rhythm of Violence: Assessing the Negative Effect of Youths' Exposure to Violent Television and Video Films Content. New Media and Mass Communication. 2020;92:15-2۴.
- Holt S, Buckley H, Whelan S. The impact of exposure to domestic violence on children and young people: A review of the literature. Child abuse & neglect. 2008;32(8):797-8۱۰.
- Hortulatus & Machielse & Ludwien (2003) Social Isolation in Modern Society, Routledge Publisher London.